Становище

по конкурс за заемане на академична длъжност професор“ в професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия

Кандидат: доц. д-р Огнян Ковачев

Хабилитационният труд, с който доц. д-р Огнян Ковачев кандидатства в обявения конкурс за професор представлява цялостно, концептуално изградено и методологически последователно изследване върху взаимодействието между литературния канон и филмовата адаптация, с фокус върху «Декамерон» от Джовани Бокачо и неговите интермедиални трансформации, включително емблематичната филмова версия на Пиер Паоло Пазолини.

Монографията се вписва в съвременните дебати за статута на литературния канон, за динамиката между „висока“ и „популярна“ култура, както и за ролята на филмовата адаптация както по отношение на четенето, така и на литературното образование. Особено ценен е приносът на автора в преодоляването на опростената бинарност „книга – филм“, доколкото се предлага концептуална рамка, в която адаптацията се мисли не като вторично, производно явление, а като автономен културен процес.

Изследването е важно с акцентите, които поставя:

- литературният канон е разгърнат като динамична, диалогична структура;
- филмовата адаптация е интерпретирана като творчески, културен и институционален процес, който произвежда нови смислови хоризонти;

- взаимодействието между литературата и киното е осмислено като поле на напрежение между естетическо, идеологическо и пазарно начало.

В този смисъл изследването има не само теоретична, но и съществена културологична стойност.

Съществен принос на труда е разработването на оригинална, интердисциплинарна интерпретационна матрица, която съчетава: класическа литературна херменевтика, теория на адаптацията, интертекстуални прочити, философски рефлексии.

Важни постижения на труда са:

Преосмисляне на понятието „вярност“ в адаптацията – авторът убедително показва ограничеността на традиционния критерий за „вярност“ към литературния източник и предлага по-сложен модел на интермедиално взаимодействие.

Осмислянето и обогатяването на теориите за канона през кино-анализите. Вместо да третира адаптацията като периферна спрямо канона практика, трудът аргументира, че киното участва активно в пренаписването и актуализирането на текстовете, които конституират канона.

Интерпретацията на „Декамерон“ като многопластов културен код – изследването демонстрира как литературният текст и неговите филмови версии създават мрежа от смислови трансформации, в които ирониятa, повествователната рамка и жанровата игра придобиват нови измерения. В малко по-широк план съпоставката между литературния оригинал и филмовите версии показва как киното може да пренареди смисловите акценти, да промени моралните и естетическите внушения и да създаде нов контекст на възприемане.

И разбира се – както подобава на хабилитационен труд за професура, изследването не просто представя значими теоретични модели, но ги подлага и на критично преосмисляне, демонстрирайки собствена позиция в дебатите за канона и неговите идеологически употреби.

В заключение отново ще подчертая, че *КНИГАТА И ФИЛМЪТ В ЗАПАДНИЯ КАНОН. СЛУЧАЯТ ДЕКАМЕРОН* се отличава с вътрешна сюжетна линия, интригуващо писане, показва широка ерудиция и висока аналитичност. Представеният труд е оригинално, мащабно, концептуално завършено и приносно изследване, което ще запълни сериозни празнини не просто в българското литературознание, но и в родната хуманитаристика като цяло. Затова и убедено давам своя глас на доц. д-р Огнян Ковачев да бъде присъдена академична длъжност професор“ в професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия.

Проф. дфн Амелия Личева